EVVÂH

(ah edip inleyen)

Kur'an-ı Kerim'de iki yerde geçen bu sıfat Hz. İbrahim'in yüksek insanlık ve ahlak niteliklerinden biri olarak kullanılmaktadır. (9/114; 11/75)

Evvâh kelimesinin kökü, keder ve acıma ifade eden 'ah'dır. Evvâh, Râgıb el-Isfahanî'nin de belirttiği gibi, keder ve acıma gösteren sesleri çok çıkaran kişi demektir. Evvâh olan kişi, başkalarının acılarını benliğinde duyar ve onlara duyduğu merhametin bir belirtisi olarak "ah!" eder, inler.

Evvâhlığın, peygamberlerde kişisel menfaat ve kaygılara dayanmadığını, Kur'an bize haber veriyor.

Evvâhlığın babası, Hz. İbrahim'dir. Onun evvâhlığı öylesine büyüktür ki, Kur'an onu 'bir ümmet' olarak nitelendiriyor. Çünkü o, bütün bir ümmete yetecek bir kederi tek başına üstlenmiştir.

Evvâhlık, îsar (başkalarının mutluluğunu kendi çıkarma yeğlemek) ahlakının zorunlu bir sonucudur, (bk. burada, îsar mad.)

îsar, nebilerin ahlakı olduğuna göre, evvâhlığın özünde rahmet temsilcisi olmak yatar. Ve nebiler birer rahmet önderidir. Onların sonuncusu olan Hz. Muhammed'in 'Âlemlere Rahmet' olarak tanıtılmasının (21/107) sırrı da budur.